

1 X'inhuma t-tipi differenti ta' miżuri?

It-tipi differenti ta' miżuri kawtelatorji huma l-qbid kawtelatorju u ġudizzjarju u s-sekwestru kawtelatorju. Miżuri kawtelatorji huma mandati għal iffrizar u konservazzjoni waqt il-proċeduri, ordnati mill-qorti fuq l-assi tad-debitur sabiex jiġi evitat li l-parti opposta teqred jew tittrasferixxi l-assi kkonċernati jew li tnaqqas dawk l-assi.

Il-qbid kawtelatorju jikkonsisti fl-iffriżar tal-assi traċċabbli tad-debitur sabiex jiġu rkuprati meta l-kreditur ikun kiseb ordni eżekutorja. Il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili fih serje ta' dispożizzjonijiet speċjali dwar il-proċedura għall-eżekuzzjoni ta' arrest kawtelatorju ta' b'ċeċċ tal-baħar ċivili.

Il-qbid ġudizzjarju jikkonsisti fl-iffriżar tal-assi billi jafdahom lil uffiċjal tas-sekwestru għall-kustodja.

Il-qbid ġudizzjarju jista' jiġi applikat kull fejn ikunu nbew proċedimenti b'rabta ma' proprjetà jew dritt prevalenti ieħor *in rem*, bi sjieda ta' assi jew bl-użu jew immaniġġjar ta' proprjetà kongunta, fejn il-qorti tkun kompetenti li tapprova l-qbid ġudizzjarju ta' assi.

Is-sekwestru kawtelatorju jista' jiġi applikat għal flus, titoli jew assi intanġibbli mobbli traċċabbli oħra dovuti lil debitur minn terza persuna.

Is-sekwestru eżekuttiv huwa forma ta' eżekuzzjoni indiretta fejn jiġu rkuprati l-flus, titoli jew assi intanġibbli mobbli traċċabbli oħra.

Xi sentenzi ta' qorti tal-prim'istanza jkunu *legalment eżegwibbli provviżorjament* meta l-għan tagħhom ikun li jstabbilixxu l-eżerċizzju tal-awtorità tal-ġenituri, id-dritt li jkollhom relazzjoni personali mal-minuri u r-residenza tal-minorenni; rimunerazzjoni, benefiċċji tal-qgħad; kumpens għal incident fuq il-post tax-xogħol; vitalizji, obbligi ta' manteniment; benefiċċji tat-fjal u pensjonijiet; kumpens f'każ ta' mewt jew korriment personali jew dannu għas-saħħa; tiswijiet immedjati; tagħmir tal-issigillar, tneħħija tas-siġilli jew inventarji; pretensjonijiet rigward il-pussess; sentenzi deċiżi fuq bażi tal-ammissjoni tal-konvenut tal-pretensjonijiet tal-attur eċċ. Dawn is-sentenzi għandhom ikunu eżegwibbli provviżorjament.

Il-Qorti tista' taċċetta l-eżekuzzjoni provviżorja ta' sentenzi dwar l-assi.

Għall-prezentazzjoni tal-provi, kull persuna li jkollha interess li tistabbilixxi, b'urġenza, ix-xhieda ta' persuna, opinjoni ta' espert jew il-kundizzjoni ta' ċerti assi jew li jkollha sottomissjoni, fatt jew dritt rikonoxxut tkun intitolata li titlob, kemm qabel kif ukoll matul il-kawża, l-amministrazzjoni ta' tali provi.

2 X'inhuma l-kundizzjonijiet biex jittieħdu dawn il-miżuri?

2.1 Il-proċedura

Għal qbid u sekwestru kawtelatorji tkun meħtieġa deċiżjoni biex jiġi rikonoxxut, id-digriet għall-iffriżar fuq l-assi jew l-ammonti traċċabbli tad-debitur. L-ordnijiet jistgħu jinħarġu biss mill-qorti tal-prim'istanza b'għuridizzjoni fuq il-materja (qbid ġudizzjarju, sekwestru kawtelatorju) jew mill-qorti tal-prim'istanza li tittratta l-kawża jew il-qorti li taħt il-għuridizzjoni tagħha jinsab l-assi (qbid ġudizzjarju). F'tali proċedimenti speċjali, mhijex obligatorja assistenza minn avukat. Is-sentenzi dwar il-qbid kawtelatorju u s-sekwestru kawtelatorju għandhom jiġi eżegwiti minn uffiċjal ġudizzjarju. L-uffiċjal tal-qbid jista' jhejji d-dokumenti kollha għal konservazzjoni u amministrazzjoni, jirċievi xi dħul u ammonti dovuti u jhallas id-djun attwali u d-djun stabbiliti skont ordni eżekutorja. L-ispejjeż prevedibbli huma taxxi tal-boll ġudizzjarji biss li, skont l-Artikolu 11(1)(b) tar-Regolament dwar l-Ordni ta' Emergenza tal-Gvern Nru 80 tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar it-taxxi tal-boll ġudizzjarji huma RON 100 għal pretensjonijiet marbuta ma' miżuri kawtelatorji u RON 1 000 għal pretensjonijiet dwar arrest ta' b'ċeċċ tal-baħar u ingenjji tal-ajru. Il-kreditur jista' jkun obligat iħallas depożitu ta' sigurtà stabbilit mill-qorti. Jekk il-pretensjoni tal-kreditur ma tkunx iddikjarata bil-miktub, id-depożitu ta' garanzija huwa stabbilit għal liġi amministrattiva f'nofs il-valur iddikjarat.

Sekwestru eżekuttiv jiġi eżegwit, fuq talba tal-kreditur, minn uffiċjal ġudizzjarju li l-uffiċċju tiegħu jinsab fi hdan il-għuridizzjoni tal-qorti tal-appell fejn id-debitur jew parti terza soġġetta għas-sekwestru jkollha d-domicilju tagħha jew, fil-każ ta' kontijiet bankarji, permezz ta' uffiċjal ġudizzjarju mill-post fejn id-debitur ikollu d-domicilju/l-uffiċċju rreġistrat jew mill-post fejn l-istituzzjoni ta' kreditu jkollha l-uffiċċju prinċipali/sekondarji tagħha.

Għall-eżekuzzjoni provviżorja, it-talba tista' tiġi pprezentata bil-miktub u bil-fomm fil-qorti qabel l-għeluq tad-dibattiti. Il-Qorti tista' taċċetta l-eżekuzzjoni provviżorja ta' mandati li japplikaw għal assi meta hija tqis li l-miżura tkun meħtieġa b'rabta mar-raġunijiet legali manifesti jew għall-kundizzjoni ta' insolvenza tad-debitur u meta tqis li jekk ma tezegwix ordni bħal din immedjatament dan ikun għad-detriment evidenti tal-kreditur. F'dawn il-każijiet, il-qorti tista' tobbliga lill-kreditur biex iħallas depożitu ta' garanzija.

Għall-prezentazzjoni tax-xhieda, it-talba tkun indirizzata, qabel il-proċess quddiem il-qorti, lill-qorti tad-distrett li x-xhud jinsab fil-għuridizzjoni tagħha jew is-suġġett tas-sejba u, matul proċedimenti ta' proċess, lill-qorti li tkun qed tittratta l-kwistjoni tal-prim'istanza. It-talba tal-parti tiddikjara l-provi u l-fatti li għandha l-ħsieb tagħti prova tagħhom, kif ukoll ir-raġunijiet għall-ħtieġa li tingħata tali evidenza jew il-kunsens tal-parti opposta.

2.2 Il-kundizzjonijiet ewlenin

Għal qbid u sekwestru kawtelatorju, kawża għandha tkun pendenti. Fil-każ ta' qbid ġudizzjarju jista' jinħareġ mandat anke jekk ma jkun hemm l-ebda kawża pendenti. Kreditur li ma jkollu l-ebda titolu eżekuttiv jista' jitleb l-eżekuzzjoni ta' qbid jew sekwestru kawtelatorji jekk iġib provi li huwa ressaq it-talba tiegħu. F'każijiet urġenti, talba għall-arrest kawtelatorju ta' biċċa tal-baħar tista' tiġi pprezentata anki qabel ma jiġi pprezentat rikors dwar il-merti tal-każ.

Qorti tista' taċċetta t-talba għal qbid ġudizzjarju jew sekwestru kawtelatorju jekk din il-miżura tkun meħtieġa biex tħares id-dritt rispettiv u li tkun pendenti kawża rigward id-dritt ta' sjieda jew dritt prevalenti ieħor *in rem*, il-pussess ta' beni jew l-użu jew amministrazzjoni ta' proprjetà kongunta.

Il-qbid ġudizzjarju jista' jiġi approvat, anki fin-nuqqas ta' proċedimenti ġudizzjarji dwar il-merti rigward assi li d-debitur joffri għall-helsien tiegħu, sabiex jinqbad assi li fir-rigward tiegħu l-parti kkonċernata jkollha raġunijiet validi li tibza' li dan jista' jitleb, jinqered jew jinbidel mis-sid; għal assi mobbli li jammontaw għal garanzija tal-kreditur, meta jitleb l-insolvenza tad-debitur tiegħu jew meta l-kreditur ikollu raġunijiet biex jissuspetta li d-debitur ikun ser jevita l-eżekuzzjoni jew minħabba l-biża' ta' tneħħija jew deterjorament tal-assi.

Qorti toħroġ deċiżjoni b'rabta mat-talba ta' qbid kawtelatorju / sekwestru kawtelatorju b'urġenza *in camera*, mingħajr ma jitharrku l-partijiet, b'konkluzjoni eżekutorja, u, fejn applikabbli, il-valur tal-garanzija u l-limitu ta' żmien għall-ħlas tagħha. Talba għal qbid ġudizzjarju tiġi ttrattata b'urġenza u l-partijiet jitharrku. F'każ ta' ammissjoni, il-qorti tista' tobbliga lill-attur iħallas depożitu ta' garanzija u, fil-każ ta' assi immobbli, li jkunu elenkati fir-registru tal-artijiet. Ma hemm l-ebda rekwiżit rigward l-urġenza tat-talba iżda, għall-kreditur, fil-każ ta' qbid kawtelatorju u sekwestru kawtelatorju, hemm il-possibbiltà li juri li d-deċiżjoni ma tiġix eżegwita fuq il-baży tat-tneħħija jew il-qerda tal-assi kkonċernati tad-debitur anke jekk it-talba ma tkunx dovuta.

Sekwestru eżekuttiv jiġi stabbilit mingħajr ċitazzjoni, b'konklużjoni li tagħraf l-eżekuzzjoni, b'nota li tindika wkoll it-titolu eżekuttiv, li trid tintbagħat lil terza persuna, flimkien ma' dik il-konklużjoni li tagħraf l-eżekuzzjoni. Id-debitur jiġi infurmat ukoll bil-mandat. Il-mandat ta' sekwestru tal-qorti jinforma lit-terza persuna, li tikseb l-istatus ta' terza persuna b'mandat ta' sekwestru, li hija pprojbita li tħallas lid-debitur, flus jew assi mobbli dovuti jew li se jkun dovuti, u tistqarr li huma suġġetti għall-mandat ta' sekwestru minhabba li hu meħtieġ biex jinkiseb l-obbligu eżegwit.

Għall-preżentazzjoni tax-xhieda, ir-rewkwiżit **huwa li għandu jkun hemm tteċċid li l-evidenza probabbli li tgħib jew tkun diffiċli li tiġi indirizzata fil-futur. Jekk il-parti li qed topponi tagħti l-kunsens tagħha, it-talba tista' tiġi ppreżentata anki fl-assenza ta' kwalunkwe urġenza. Il-Qorti tħarrek lill-partijiet u tagħti kopja tat-talba lill-parti li qed topponi. Il-Qorti tittratta din it-talba *in camera* biex tasal għal konklużjoni. Fejn hemm periklu ta' dewmien, il-Qorti tista' taċċetta t-talba, mingħajr ma tħarrek il-partijiet**

3 L-għan u n-natura ta' dawn il-miżuri?

3.1 X'tipi ta' assi jistgħu jkunu suġġetti għal dawn il-miżuri?

Kontijiet tal-bank, assi intanġibbli, garanziji eċċ. jistgħu jkunu suġġetti għal sekwestru kawtelatorju.

Assi tanġibbli mobbli, mezzi ta' trasport reġistrati, assi immobbli eċċ. jistgħu jkunu suġġetti għal qbid kawtelatorju.

Assi immobbli, assi mobbli, eċċ. jistgħu jkunu suġġetti għal qbid ġudizzjarju.

Flus, titoli jew assi intanġibbli mobbli oħrajn jistgħu jkunu suġġetti għal sekwestru eżekuttiv.

3.2 X'inhuma l-effetti ta' dawn il-miżuri?

Għal qbid u sekwestru kawtelatorju, l-assi maqbuda jew sekwestrati jistgħu jiġu rkuprati biss wara li l-kreditur ikun kiseb ordni eżekutorja.

Mandat ta' arrest kawtelatorju ta' bċeġjeċ tal-baħar tiġi eżegwita billi l-vapur jinżamm mill-uffiċċju tal-kaptan tal-port fejn ikun jinsab il-bastiment. F'dan il-każ, l-uffiċċju tal-kaptan tal-port ma jirrilaxx id-dokumenti tat-trasport meħtieġa u ma jippermettix li l-vapur jitlaq mill-port.

Tiġi imposta multa bħala piena biss jekk l-attur jikseb *b'mala fede* miżura kawtelatorja li tkun ta' dannu għall-konvenut. Il-konvenut/debitur jista' jkun suġġett għal piena skont il-ligi kriminali għal nuqqas ta' konformità ma' sentenzi tal-qorti.

Jekk id-debitur jippreżenta garanzija suffiċjenti, il-qorti tista' tannulla l-mandat ta' qbid kawtelatorju fuq talba tad-debitur. It-talba għall-ħelsien ta' assi tiġi trattata *in camera*, b'urġenza, u l-partijiet jitharrku fi żmien qasir b'konklużjoni.

Bl-istess mod, jekk it-talba prinċipali li fuqhom hija bbażata t-talba għal miżura kawtelatorja tiġi annullata, miċhuda jew tiskadi b'sentenza finali jew jekk il-persuna li tkun ressqet l-imsemmija talba tkun ċediet l-eżerċizzju tagħha, id-debitur jista' jitlob ir-rilaxx tal-assi mingħand il-qorti li tkun ħarġet il-mandat. Il-Qorti tagħti sentenza finali dwar it-talba, mingħajr ma tħarrek il-partijiet.

Għal sekwestru eżekuttiv, il-flus u l-assi kollha suġġetti għal sekwestru jiġu ffrizati mid-data meta l-mandat ta' sekwestru jintbagħat lil parti terza suġġetta għas-sekwestru. Mill-ħin tal-iffriżar sal-ħlas s'hih tal-obbligi ddikjarati fl-ordni eżekuttiv, il-parti terza suġġetta għas-sekwestru ma tagħmel l-ebda ħlas u ma twestaq l-ebda operazzjoni li x'aktarx li tnaqqas l-assi ffrizati. Meta l-pretensjoni tas-sekwestru tiġi ggarantita b'ipoteka jew garanzija oħra *in rem*, il-kreditur li qed jitlob is-sekwestru jkun intitolat jitlob li tiġi mnizzla fir-reġistru tal-artijiet jew f'registri pubbliċi oħra.

3.3 X'inhi l-validità ta' dawn il-miżuri?

Għal qbid u sekwestru kawtelatorju, il-limiti ta' żmien li ma jkoprx il-perjodu tal-mandat maħruġ mill-qorti jistgħu jiġu stabbiliti skont deċiżjoni tal-qorti (pereżempju, il-limitu ta' żmien meħtieġ għall-kreditur biex jippreżenta garanzija suġġett għal piena ta' rilaxx ta' assi).

Din l-ordni tkun valida sakemm is-sentenza tat-talba għar-rilaxx tal-assi jekk din it-talba tkun ġiet miċhuda, ma tkunx għadha valida jew titwarrab, jekk it-talba tkun aċċettata, sal-eżekuzzjoni tas-sentenza jew sakemm id-debitur jipprovd garanziji suffiċjenti.

L-appell dejjem jiġi riżolt bil-partijiet jiġu mħarrka.

Għal sekwestru eżekuttiv, il-flus u l-assi kollha suġġetti għas-sekwestru jiġu ffrizati mid-data meta jkun intbagħat il-mandat ta' sekwestru lill-parti terzasuġġetta għas-sekwestru. Mill-ħin tal-iffriżar sal-ħlas s'hih tal-obbligi ddikjarati fl-ordni eżekuttiva, inkluż għall-perjodu ta' sospensjoni tal-eżekuzzjoni permezz tas-sekwestru, il-parti terza suġġetta għas-sekwestru ma tagħmel l-ebda ħlas u ma twestaq l-ebda operazzjoni li x'aktarx li tnaqqas l-assi ffrizati, sakemm il-ligi ma tipprevedix mod ieħor.

Terza persuna suġġetta għal sekwestru għandha tirreġistra l-ammont ta' flus jew assi intanġibbli mobbli suġġetti għas-sekwestru fi żmien ħamest ijiem mill-avviż tas-sekwestru jew mid-data ta' meta kellu jsir il-ħlas tal-ammonti dovuti fil-gejjieni. L-uffiċjal ġudizzjarju jirrilaxxa jew jagħti l-ammont ta' flus irreġistrat. Jekk terza persuna suġġetta għal sekwestru tonqos milli tissodisfa l-obbligi tagħha, il-kreditur ta' rintraċċjar, id-debitur jew l-uffiċjal ġudizzjarju, jistgħu jinnotifikaw il-qorti li ħarġet l-ordni eżekuttiv sabiex tivvalida s-sekwestru. Jekk l-evidenza amministrata turi li l-parti terza li kienet suġġetta għas-sekwestru għandha tagħti flus lid-debitur, il-qorti tiegħu deċiżjoni li tivvalida s-sekwestru b'hekk torbot lill-parti terza suġġetta għas-sekwestru biex tħallas lill-kreditur l-ammont dovut lid-debitur u, jekk le, tiddeċiedi li twarrab is-sekwestru. Jekk is-sekwestru jkun ġie eżegwit fuq assi intanġibbli mobbli, li fid-data tal-eżekuzzjoni, kienu miżmuma minn parti terza suġġetta għal sekwestru, il-qorti tiddeċiedi li tbigħhom.

Għall-preżentazzjoni tax-xhieda ix-xhieda ppreżentata tiġi eżaminata fil-qorti, waqt is-sentenza tal-kawża, b'rabta mal-ammissibbiltà u l-konklussività tagħha. Ix-xhieda ppreżentata tista' tintuża wkoll mill-parti li ma tkunx talbet l-amministrazzjoni tagħhom. Spejjeż imġarrba mal-amministrazzjoni tal-evidenza huma reġistrati mill-qorti li tkun qed tittratta l-każ fuq il-merti tiegħu.

4 Hemm possibiltà li l-miżura tiġi appellata?

Għal qbid u sekwestru kawtelatorji il-konklużjoni hija suġġetta biss għal appell fi żmien ħamest ijiem mid-data tad-deċiżjoni jew tan-notifika, skont jekk il-proċess kien sar bil-partijiet imħarrka jew mingħajrhom, quddiem il-qorti ġerarkikament superjuri. Jekk il-ġurisdizzjoni tal-prim' istanza tirrigwarda l-qorti tal-appell, ir-rimedju huwa appell. L-effett ta' dawn ir-rimedji huwa jew ir-rilaxx ta' assi jew iż-żamma ta' miżuri kawtelatorji. Kwalunkwe parti interessata tista' tippreżenta oġġezzjoni kontra l-eżekuzzjoni tal-mandat ta' qbid/ ta' sekwestru.

Għal sekwestru eżekuttiv, id-deċiżjoni maħruġa fir-rigward tal-validazzjoni tas-sekwestru hija suġġetta biss għal appell fi żmien ħamest ijiem min-notifika. Id-deċiżjoni ta' validazzjoni finali għandha l-effetti ta' cessjoni tal-pretensjonijiet u tammonta għal ordni eżekuttiva kontra l-parti terza suġġetta għall-ordni ta' sekwestru sa ftehim dwar l-ammonti li nġatat validazzjoni għalihom. Wara li l-anness jiġi vvalidat, il-parti terza suġġetta għas-sekwestru tipproċedi għal reġistrazzjoni jew ħlas, fil-limiti tal-ammont indikat espressament fid-deċiżjoni tal-validazzjoni.

Għal eżekuzzjoni provviżorja, jekk it-talba ġiet miċhuda mill-qorti tal-prim'istanza, din tista' tkun suġġetta għal appell. Is-sospensjoni ta' eżekuzzjoni provviżorja tista' tintalab jew permezz tal-appell ippreżentat, jew b'mod distint matul il-proċedura ta' appell. Sakemm it-talba għal sospensjoni tiġi solvuta, l-eżekuzzjoni tista' tiġi aċċettata b'mod provviżorju permezz ta' digriet presidenzjali anke qabel il-wasla tal-atti tal-kawża.

Għall-preżentazzjoni tax-xhieda il-konklużjoni li ssostni t-talba għall-preżentazzjoni tax-xhieda hija eżegwibbli u mhija suġġetta għal ebda rimedju. Il-konklużjoni li tichad talba tista' tiġi appellata biss fi żmien ħamest ijiem mid-deċiżjoni, jekk il-partijiet ikun ġew imħarrka, u mid-data tan-notifika, jekk il-partijiet ma jkunux ġew imħarrka.

Ix-xhieda li għandha tiġi ppreżentata tista' tiġi amministrata biss fil-limitu ta' żmien stipulat f'dan ir-rigward. L-amministrazzjoni tax-xhieda ppreżentata tiġi aċċertata f'konklużjoni li mhija suġġetta għal ebda rimedju.

L-aħħar aġġornament: 05/01/2018

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.